

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8376/2022
28.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Весковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Републички геодетски завод, Служба за катастар непокретности Смедерево, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4287/21 од 18.02.2022. године, у седници од 28.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4287/21 од 18.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 14298/18 од 19.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена накнади штету на име тржишне цене стана у ..., описаног изреком, у износу од 63.706,45 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 05.07.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 184.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Пресуда је исправљена решењем под истим бројем од 01.10.2021. године.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4287/21 од 18.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиочевој баби ББ, као ранијем сопственику, приликом национализације стамбене зграде у ... улици бр ... у ..., 24.06.1960. године, остављен је у својину двособан стан на другом спрату, односно спорни стан. Уговором о поклону овереним пред судом 20.01.1970. године, тужиочева баба је овај стан поклонила свом супругу ВВ, али по основу овог уговора у земљишним књигама није извршена промена власништва на стану, тако да се као власник и даље водила баба тужиоца. Стан је описан као трособан, са предсобљем, кухињом, купатилом, оставом, терасом и подрумом, на кп ... у ЗКУЛ ... КО Будући да је баба тужиоца и даље била уписана у земљишним књигама као власник тог стана, она је дана 03.01.1996. године спорни стан продала ГГ, са правом коришћења тавана изнад стана, на основу ког уговора се купац уписао као власник стана. ГГ је уговором о поклону овереним у суду 28.12.1995. године, стан пренео ДД. У листу непокретности, као власници стана уписани су ЂЂ са 2/6 идеалног дела и ЕЕ са 4/6 идеалног дела. Пресудом Општинског суда у Смедереву П 1859/92 од 08.12.1992. године утврђено је да је ВВ власник подрумске просторије површине 36 м², које чине део поклоњеног спорног стана број ..., након чега је он овај подрумски простор продао уговором овереним код суда 03.01.1996. године купцима ЖЖ и ЗЗ. Оставинским решењем од 03.10.1995. године, утврђено је да је на заоставштини иза пок. ВВ, као једини законски наследник оглашена његова супруга ББ, а у решењу је констатовано да се АА није прихватио наследства по закону. Тужилац АА је према допунском оставинском решењу од 04.07.2017. године оглашен са законског наследника на накнадно пронађеној заоставштини, између осталог ванкњижно право својине на трособном стану на другом спрату стамбене зграде у ... улици број ... у ... и подрумским просторијама површине 36 м² које припадају истом стану.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена накнади штету у висини тржишне цене спорног стана са припадајућом законском затезном каматом.

У време закључења уговора о поклону 20.01.1970. године, којим је тужиочева баба ББ спорни стан поклонила свом супругу, примењивала су се правила Закона о земљишним књигама Краљевине Југославије, чијим је параграфом 83. било прописано, да осим случајева одређеним тим или којим другим законом, земљишно-књижни суд неће наредити уписе по службеној дужности, већ само услед молбе странака или власти. Из наведеног произилази да се по основу уговора о поклону упис права својине у земљишне књиге могао извршити само ако је нека од уговорних страна поднела молбу земљишно-књижном суду, што у конкретном случају није учињено, односно тужилац није пружио доказе за то. Зато је правилан закључак нижестепених судова да у наведеном поступку нема незаконитог или неправилног поступања органа тужене, па ни њене одговорности за штету у смислу члана 172. Закона о облигационим односима. Чињеница да је земљишно књижни суд дозволио упис подрумских просторија, као посебног земљишно-књижног тела не утиче на законитост поступања истог суда у погледу уписа промене права својине на стану по основу уговора о поклону из 1970.

године, како то правилно закључује другостепени суд, јер је упис подрумских просторија извршен на основу јавне исправе, односно пресуде Општинског суда у Смедереву. Накнадни стицаоци права својине на предметном стану своје право су уписали у свему према важећим одребама Закона о земљишним књигама и Закона о државном премеру и катастру, који су се примењивали у време извршених уписа права својине на непокретности, а тужилац није оспорио пуноважност исправа на основу којих су уписи извршени. Такође, непосредни узрок евентуалне штете на страни тужиоца је несавесно поступање његове правне претходнице, која је упркос томе што је спорни стан поклонила свом супругу, након тога продала непокретност савесном купцу, па је и из тог разлога неоснован захтев тужиоца да му тужена накнади евентуалну штету.

Ревизијом тужиоца неосновано се указује да основаност његовог тужбеног захтева произилази из пресуде Општинског суда у Смедереву од 07.12.1992. године, јер је по основу ове пресуде утврђено право ванкњижног власништва ВВ на подрумским просторијама, као помоћним просторијама које припадају спорном стану, али на основу те пресуде није уписано право власништва на стану у земљишне књиге, као услов за стицање права својине правним послом, у смислу члана 33. Закона о основама својинско-правних односа.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић